

ἵππον, ἤρπασεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς χαίτης, καὶ κατασκευάσας διὰ σχοινίου φορβιὰν ἐπέρασεν αὐτὴν εἰς τὸ στόμα τοῦ ζῶου. « Ἄς δώσωμε τῶρα εἰδῆσιν καὶ ἔς τὸν παπᾶ, » εἶπεν. — Ἐσύριξε δὲ, ἄλλος δὲ ἀσθενὴς συριγμὸς ἠκούσθη μακρόθεν, ὡς ἀπόκρισις εἰς τὸ σύνθημα, καὶ ἡ βροντερὰ φωνὴ τοῦ Μαντωνείου τουφεκίου δὲν ἠκούσθη πλέον. Τότε ὁ Βρανδολάτσο ἐπήδησε ἐπὶ τοῦ ἵππου, ἡ δὲ Κολόμβια ἔβαλε τὸν ἀδελφὸν τῆς ἔμπροσθεν τοῦ φυγοδικίου, ὅστις διὰ τῆς μιᾶς μὲν χειρὸς ἐσφιγξεν αὐτὸν δυνατὰ, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας ὠδήγει τὸν ἵππον. Καίτοι διπλοῦν βασταζῶν φορτίον ὁ ἵππος, κεντηθεὶς ὑπὸ δύο σφοδρῶν λακτισμάτων εἰς τὴν κοιλίαν, ἐκίνησε δρομαίως καὶ κατῆλθε καλπάζων ἀποτομωπτάτην κλιτὴν, ἔνθα πᾶς ἄλλος ἵππος, πλὴν τῶν κορσικανικῶν, θὰ κατεκρημνίζετο ἑκατοντάκις.

[Ἔπεται τὸ τέλος]

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΓΡΑΦΙΑΣ ΠΑΡ ΕΛΛΗΣΙΝ

(Συνέχεια, βλ. σ. 134)

Ἄγνοοῦμεν πόθεν λαβὼν ὁ Α. Π. Βρετὸς ἐσημείωσεν ἐν τῇ Νεοελληνικῇ φιλολογίᾳ ὅτι ἡ ἐφημερίς *Ἑλληνικὸς Τηλέγραφος* ἐξεδόθη ἐν Βιέννῃ ἐν ἔτει 1811, ἀναγράφων ὡς ἔπεται τὴν ἐπιγραφὴν αὐτῆς, « *Ἑλληνικὸς τηλεγράφος*, ἡ περιοδικὴ ἐφημερίς πολιτικῆ, φιλολογικῆ τε καὶ ἐμπορικῆ ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ Δημητρίου Ἀλεξανδρίδου, ἐν Βιέννῃ 1811, παρὰ Ἀντ. Στράου, εἰς 4ον. » Ἐκ τούτων πλανηθεὶς ὁ Μ. Παρανίκας, ἐσημείωσεν ἐν τῷ σχεδιάσματι αὐτοῦ τὸ 1811 ἀρχὴν ἐκδόσεως τοῦ *Ἑλληνικοῦ Τηλεγράφου*, οὗ τὴν ἵδρυσιν, πάντως ἐκ παραδρομῆς, ἀνεβίβασεν εἰς τὰ 1810 ὁ Ἀθανάσιος Σταγειρίτης ἐν τῇ *Καλλιόπῃ*. Ὁ μαρκήσιος ὁμοίως Queux de Saint Hilaire ἀντιγράφας τὸν Brunet de Presle, ἀκριβῶς μὲν ὤρισεν ἀρχὴν ἐκδόσεως τοῦ *Τηλεγράφου* τὸ 1812, ἀλλ' ὑπέπεσεν εἰς τὴν αὐτὴν καὶ ὁ Α. Π. Βρετὸς πλάνην ὡς πρὸς τὸν ἵδρυτὴν τοῦ φύλλου τούτου, καὶ διέστρεψε τὸ ὄνομα τοῦ ἐξ ἀρχῆς μὲν ἐκ τῶν συντακτῶν, εἶτα δὲ καὶ ἐκδότου τοῦ *Ἑλληνικοῦ Τηλεγράφου*, μεταποιήσας τὸ ὄνομα τοῦ Δημητρίου Ἀλεξανδρίδου ἱατροῦ, εἰς Ἀντ. Ἰτραοῦς.

Ἡ πλάνη αὕτη τοῦ Α. Π. Βρετοῦ οὐδαμῶς ἄλλως ἐξηγεῖται, ἀλλ' ἡ διὰ τῆς συνταυτίσεως τοῦ *Ἑλλ. Τηλεγράφου*, μετὰ τῶν *Εἰδήσεων* διὰ τὰ ἀνατολικά μέρη, ἐφημερίδος ἱδρυθείσης ἐν Βιέννῃ τῇ α' ἰουλίου 1811, καὶ ἐπὶ ἐξαμηνον βιωσάσης, παρασχοῦσης δὲ τὴν θέσιν αὐτῆς εἰς τὸν *Ἑλλ. Τηλέγραφον*, καθ' ἃ πιστοποιεῖ ὁ Μ. Δ. Σχινᾶς, ἐν *Ἐρμῇ τῷ Λογίῳ* [σελ. 375

τοῦ 1812], γράφων, « τὸ αὐτὸ ἔτος (1811) ἀπὸ α' ἰουλίου ἔλαβεν ἀρχὴν νὰ ἐκδίδεται ἀπὸ ἀνώνυμον ὁμογενῆ, καὶ ἔπαυσεν εἰς ἐξαμηνίας διάστημα πολιτικῆ ἐφημερίδος Γραικικῆ, μὲ ἐπιγραφὴν, *Εἰδήσεις διὰ τὰ ἀνατολικά μέρη*, ἀλλ' ἡ παῦσις αὕτη ἐπροξένησεν ἴσως τὴν ἐκδοσὶν τοῦ *Ἑλληνικοῦ Τηλεγράφου*, καὶ διὰ τοῦτο ἀντὶ νὰ λυπώμεθα δίκαιον εἶναι νὰ χαίρωμεν. »

Τῶν *Εἰδήσεων* οὐδαμῶς μνημονεύουσιν ὅτε Ἀθανάσιος Σταγειρίτης καὶ οἱ Α. Π. Βρετὸς καὶ Μ. Παρανίκας, περιττὸν πιθανῶς λογισάμενοι τοῦτο καὶ σκεψάμενοι ὅτι, ἀφ' οὗ ἐμνημόνευσαν τοῦ ἐπικρατήσαντος ὀνόματος τῆς ἐφημερίδος ταύτης, περιττὴ ἦν ὅλως ἡ ἀπομνημόνευσις τοῦ πρώτου ὀνόματος ὑφ' ἧς αὕτη ἱδρῦθη.

Ἄλλὰ τίς ἦν ὁ τῶν *Εἰδήσεων* ἱδρυτής; Τοῦτο δυσδιάλυτον ἐκ τῶν γραφομένων τοῦ Ἀθ. Σταγειρίτου, ἀκατὰ τὸ 1811 ἐξέδωκεν ὁ πανσιώτατος κύριος Ἀνθιμος Γάζης τὸν ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ τοῦ πανσιωτάτου κυρίου παπᾶ Θεοκλήτου καὶ κυρίου Κωνσταντίνου Κοκκινάκη ἐκδιδόμενον *Λόγιον Ἐρμῆν*. Κατὰ δὲ τὸ 1810 (γρ. 1812) ἐξέδωκεν ὁ ἔλλογιμώτατος κύριος Εὐφρόνιος Πωποβικ ἄλλην πολιτικὴν, ἣν ἔλαβε μετ' ὀλίγον ὁ ἐξοχώτατος κύριος Δημήτριος Ἀλεξανδρίδης, καὶ ἐκδίδει αὐτὴν ἔτι, εἰς πολιτικὴν καὶ φιλολογικὴν διηρημένην, καὶ *Ἑλληνικὸν Τηλέγραφον* ἐπιγραφομένην, ὡς ὑπεμφαίνεται, μάλιστα διὰ τοῦ πρὸς ταῦτα συνδυασμοῦ τῶν γραφομένων τοῦ Σχινᾶ, ἱδρυτής τῶν *Εἰδήσεων* ὁ Εὐφρόνιος Πωποβικ, ὅστις ἀπὸ μετριοφροσύνης ἠθέλησε νὰ κρύψῃ τὸ ὄνομά του.

Ἡ βιβλιοθήκη τῆς βουλῆς κατέχει δύο τόμους τοῦ πρώτου ἔτους τοῦ *Ἑλληνικοῦ Τηλεγράφου* δυστυχῶς ὁμοίως τοῦ μὲν λείπουσιν οἱ τέσσαρες, τοῦ δὲ οἱ ἐξ πρώτοι ἀριθμοὶ, ὅθεν δὲν δυνάμεθα, ἐξ αὐτοῦ λαβόντες, νὰ βεβαιώσωμεν ἂν ἡ συγχώνευσις ἐγένετο, καὶ ἐξηγήσωμεν τοὺς λόγους δι' οὓς ἐξ *Εἰδήσεων* διὰ τὰ ἀνατολικά μέρη εἰς *Ἑλληνικὸν Τηλέγραφον* ἡ ἐφημερίς αὕτη μετωνομάσθη.

Ἦν ὑπερῶς ἐκατέρας τῶν ὑποθέσεων τούτων, τούτεστι τῆς συγγενείας καὶ ἀλληλουχίας ἢ μὴ τῶν *Εἰδήσεων* καὶ τοῦ *Τηλεγράφου* ἐνδείξεις παρέχει ἡμῖν ὁ *Τηλέγραφος*. Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 104 φύλλον αὐτοῦ τῆς 29 Δεκεμβρίου 1812 κλείει διὰ τῶν λέξεων, « τέλος τῆς πρώτης ἐνιαυσίου περιόδου τοῦ *Ἑλληνικοῦ Τηλεγράφου*, » δι' ὧν ὀρίζεται μὲν ἐμφανῶς ὁ χρόνος τῆς ἱδρύσεως αὐτοῦ, ὑπεμφαίνεται δὲ ἑλλειψίς συναφείας αὐτοῦ πρὸς τὰς *Εἰδήσεις*, ἀναφανίστας, καθ' ἃ προείπομεν, τῇ α' ἰουλίου τοῦ 1811· συναμα ἐν τῇ ἀγγελίᾳ περὶ ἐκδόσεως τοῦ *Ἑλληνικοῦ Τηλεγράφου* καθ' ἑκάστην, τῇ ἐκτυπωθείσῃ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 91 φύλλῳ τῆς 12 νοεμβρίου 1812, ῥητῶς ἀναγράφεται ὅτι ἀρχὴν οὗτος ἔλαβε τῇ

1 Ιανουαρίου 1812, οὕτω δὲ ἐμμέσως ἀποκρούεται ἡ συνάφεια αὐτοῦ μετὰ τῶν *Εἰδήσεων*, ὧν ἐν τούλαχιστον φύλλον ἂν διεσώζετο, ἠδυνάμεθα πάντως ἐξ ἀντιπαροβολῆς καὶ συγκρίσεως τῆς γλώσσης καὶ τοῦ ὕφους ν' ἀποφανθῶμεν περὶ τῆς συγγενείας καὶ συναφείας ἢ μὴ τῶν δύο τούτων φύλλων. Ἀφ' ἐτέρου ἐκ τῆς ἐν ἔτει 1818, ὅτε καὶ τὴν ἐκδοσὶν ἀνέλαβεν ὁ Δημήτριος Ἀλεξανδρίδης, μετατροπῆς τοῦ τίτλου τοῦ *Τηλεγράφου*, εἰς «**Ἑλληνικὸς Τηλέγραφος ἢ Εἰδήσεις διὰ τὰ ἀνατολικὰ μέρη, πολιτικῆ, φιλολογικῆ τε καὶ ἐμπορικῆς ἐφημερίδος**», ὃν διετήρησεν ἄχρις ἐσχάτων, ἐμφαίνεται συγγένεια τοῦ *Τηλεγράφου* καὶ τῶν *Εἰδήσεων* καὶ ὑπεμφαίνεται ἰδρυτῆς τῶν ἐν ἔτει 1811 *Εἰδήσεων* διὰ τὰ ἀνατολικὰ μέρη ὁ ἐκ Τυρνάβου τῆς Θεσσαλίας Δημήτριος Ἀλεξανδρίδης, ὁ πρὸ τοῦ 1807 μέλος ἀντεπιστέλλον γενόμενος τῶν ἐν Ἰέννη ἐταιριῶν τῆς τε Ὀρυκτολογικῆς καὶ φυσικῆς, καὶ ὅς, δεινὸς σὺναμα Ἀσιανολόγος τυγχάνων, τῷ μὲν 1807 ἐξέδοτο ἐν Βιέννῃ εἰς 8^{ον} ἀραβιστί καὶ ἑλληνιστί ἀ' Ἀμπουλφέδα Ἰσμαήλ, βεσιλέως Ἀπαμείας ἐκ τῶν γεωγραφικῶν πινακῶν, περιγραφῆν Χορασμίας, Μαουαρνάχρης, Ἀραβίας, Αἰγύπτου, Περσίδος, ἔτι δὲ τῆς Περσικῆς καὶ Ἐρυθρᾶς θαλάσσης), κατὰ τὸ ἐν τῇ αὐτοκρατορικῇ τῆς Βιέννης βιβλιοθήκῃ χειρογράφον, τὴν προκαλέσασαν ἐπίκρισιν τοῦ ἀσιανολόγου Sacy, ἣν ἐπηκολούθησεν ἡ ἐνυπόγραφος καὶ γαλλιστί διὰ τοῦ *Τηλεγράφου* (ἐν τοῖς ἀριθμ. 13, 14 καὶ 15) ἀπάντησις τοῦ πολυμαθοῦς ὁμογενοῦς ἱατροῦ, τῷ δὲ 1811 ἐξέδοτο γραμματικὴν τῆς Τουρκικῆς γλώσσης ἐξ 156 σελίδων ἀπαρτιζομένην, καθ' ἃ πληροφοροῦμεθα ἐκ τῆς ἐν τῷ 5 ἀριθμῷ τοῦ *Τηλεγράφου* ἀπαντώσεως προκηρύξεώς του περὶ ἐκδόσεως τοῦ ὑπ' αὐτοῦ συνταχθέντος Ἑλληνοτουρκικοῦ καὶ Τουρκοελληνικοῦ λεξικοῦ.

Ἀρκοῦμενοι ἐξ ἀνάγκης εἰς τὰ ὀλίγα ταῦτα ἀναφορικῶς ταῖς *Εἰδήσεσι* τοῦ 1811, ἐνδιατρίβωμεν λεπτομερέστερόν πως εἰς τὰ τοῦ *Ἑλληνικοῦ Τηλεγράφου*, ἵνα γνωριμωτέραν καταστήσωμεν τὴν πρώτην ἐπὶ χρόνον πως μακρὸν βιώσασαν ἑλληνικὴν ἐφημερίδα, ἧς ἡ βιβλιοθήκη τῆς βουλῆς κατέχει δύο, οὐχὶ ἄρτια, σώματα τοῦ ἀ' ἔτους, ἐν σῶμα τοῦ 1813, ἐν οὐχὶ ἄρτιον τοῦ 1817, ἐν ὁμοίον τοῦ 1818, ἐν ἐπίσης ὁμοίον τοῦ 1820, ὀλίγα φύλλα τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου καὶ φεβρουαρίου τοῦ 1821, τὸ β' ἐξάμηνον τοῦ 1828 καὶ τὸ ἀ' ἐξάμηνον τοῦ 1829*.

Ἡ ἐφημερίς αὕτη ἐπεγεγράπτο μὲν, ἀ' *Ἑλληνικὸς Τηλέγραφος*, ἢ περιοδικὴ ἐφημερίς, πολιτικῆ, φιλολογικῆ τε καὶ ἐμπορικῆς, ἀδεία καὶ προνομίῳ καισαρροβασιλικῷ, ἐξεδίδετο δὲ ἐν Βιέννῃ

δις τῆς ἐβδομάδος κατ' ἀρχάς, «τρίτη δηλ. καὶ παρασκευῆ», ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ἀντ. Στράους εἰς 4^{ον}, καὶ ἐτιμάτο «τὸ ἐξάμηνον 13 φιορ. νεοχάρακτα Βιέννης, ὁμοῦ μὲ τὰ ἐξόδα τῆς πόστεως.»

Τῇ 11 αὐγούστου τοῦ 1812 ὁ Μ. Δ. Σχινᾶς ἐπιθεωρῶν τὴν ἐφημερίδα ταύτην (ἐν *Ἐρμῇ τῷ Λογίῳ* τευχ. τῆς 15 δεκεμβρ. 1812 σελ. 370-376) ἔγραφεν, ἀπ' αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴν *Ἑλληνικὸς Τηλέγραφος* ἂν ἀρχίσωμεν, εὐρίσκομεν ὕλην νὰ ἐπαινέσωμεν τὴν φιλοκαλίαν τοῦ ὁμογενοῦς ἐκδότου. Τὸ δεύτερον τῆς ἐπιγραφῆς μέρος, ἢ *περιοδικὴ ἐφημερίς, πολιτικῆ, φιλολογικῆ τε καὶ ἐμπορικῆς*, μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ πρόθεσις τοῦ ἐκδότου ἦτον καὶ εἶναι ὄχι μόνον πολιτικᾶς ἀγγελίας νὰ μᾶς κοινοποιῇ, ἀλλὰ νὰ μᾶς τέρπῃ καὶ μὲ φιλολογίας, καὶ νὰ μηνύῃ εἰς τοὺς ἐμπόρους μας τὰς εἰς αὐτοὺς ἀναγκαίας ἐμπορικᾶς εἰδήσεις· ἡ ἀνάγκωσις ὁμοῦ τῶν ἐκδιδομένων φύλλων δεικνύει ὅτι πρῶτος καὶ κυριώτερος τοῦ ἔργου σκοπὸς εἶναι τὰ πολιτικὰ νέα. Ἡ λαμπρότης τῶν τυπογραφικῶν χαρακτήρων, αἱ περιέργοι ἀγγελίαι, τὰς ὁποίας σπεύδει νὰ μᾶς μηνύῃ, ἀρνούμενος αὐτὰς ἀπὸ καθαρᾶς πηγᾶς, τὰς ἐξεργωτέρας τῶν εὐρωπαϊῶν αὐτῶν ἐφημερίδας, ἢ μετρία τιμῆ, τὴν ὁποίαν διώρισε, καὶ ἡ φιλοτιμία του νὰ φαίνεται πιστὸς εἰς τὰς ὑποσχέσεις του, ταῦτα πάντα αὐξάνουσι τὴν ὑπόθεσιν τῶν ἐπαίνων μας. Ἡ ἐκδοσις γίνεται εἰς Βιένναν τῆς Αὐστρίας ἀπὸ τὸν τυπογράφον Ἀντόνιον Στράους· ἡ γεωγραφικὴ ὅς πρὸς τὴν Ἑλλάδα θέσις τῆς Βιέννης, τὴν ὁποίαν προέκρινεν ὁ ἐκδότης ἀπὸ τῆς λοιπᾶς τῆς Εὐρώπης μέρη εἶναι ἐπιτηδεῖα εἰς τὸ νὰ λαμβάνωμεν διὰ τοῦ *Τηλεγράφου* μας τὰς ἀγγελίας ταχύτερον παρὰ διὰ τῶν λοιπῶν ἀλλογλώσσων ἐφημερίδων. Δις τῆς ἐβδομάδος, τρίτην καὶ παρασκευῆν, ἐκδίδεται ἀνὰ φύλλον τετάρτου μεγέθους, εἰς χαρακτῆρα λόγου καθαρὸν τρόπον τινὰ ἀπὸ ξένους ἰδιωτισμοὺς, λέξεις καὶ φράσεις. Μηδ' ὁ λόγιος ἐκδότης, εἶμαι βέβαιος, ἀρνεῖται τινὰς μικρὰς ἀτελειότητας τῆς ἐφημερίδος του, ὁποῖαι πάντοτε συμβαίνουσι εἰς τὰς πρώτας ἐγχειρήσεις· περὶ τούτων δὲν ἔπρεπε κἂν ν' ἀναφέρω, ἂν δὲν ἦτον κίνδυνος μὴ νομισθῶ πανηγυριστῆς προκατειλημμένος ἀπὸ σχέσιν τινὰ, ἐνῶ μηδὲ γνωρίζω τὸν ἄνδρα, διότι ἀπὸ μετριοφροσύνης ἠθέλησε νὰ κρύψῃ τὸν ὄνομα του μῆτε ἱκανὸς ὁμοῦ νὰ τὰς ἀνακρίνω εἶμαι, μῆτε μὲ σκοπὸν τοιοῦτον ἔγραψα τὸ παρὶν ἄρθρον, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐκφράσω τὴν ἐνδόμυχόν μου χαρὰν, ὅσην αἰσθάνομαι, βλέπων τὴν σήμερον τὸ Γένος νὰ πλουτῇ καὶ φιλολογικὴν καὶ πολιτικὴν ἐφημερίδα, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι μὲ καιρὸν θέλομεν ἔχει τελειοτέρας.»

Ταῦτα κατ' αὐγούστον τοῦ 1812 ἔγραφεν ἐκ Βυζαντίου ὁ Μ. Δ. Σχινᾶς, ἀπροσωπώληπτον

* Ὁ σωζόμενος τελευταῖος ἀριθμὸς εἶνε τῆς 30 ἰουνίου 1829, αὐτὸν τούλαχιστον κατέχει ἡ βιβλιοθήκη τῆς βουλῆς.

ἐκφέρων κρίσιν περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τηλεγράφου, ἐνός τῶν κρατίστων ἑλληνικῶν φύλλων γεγονότος, οὐτινος ὁ ἐκδότης ἐπὶ τὴν τελειοποίησιν αὐτοῦ ἀφαιρῶν, πρὶν ἢ ὁ Τηλέγραφός του συμπληρώσῃ τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ ἔτος ἐσκέφθη νὰ μεταβάλλῃ αὐτὸν εἰς ἡμερήσιον φύλλον, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμῷ 91 τῆς 12 νοεμβρίου 1812 φύλλῳ ἐδημοσίευσεν τὴν ἐπομένην εἶδησιν, ἢ ἀγγελίαν.

« Ἀπὸ ὅλα τὰ φιλοπνηήματα, ὅσα ἀποβλέπουσιν εἰς φωτισμὸν καὶ αὐξήσιν τῶν φώτων ἐνός ἔθνους καὶ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, κἀνὲν ἄλλο δὲν εἶναι τόσῳ προσφύεστερον καὶ ἀρμοδιώτερον, ὅσον μίαν ἡμερῆς καλῶς καὶ μετὰ κρίσεως ὀρθῆς διατασσομένη, πρᾶγμα ὀμολογούμενον καὶ εὐσπρον καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἀμδλυώττοντα τὸν νοῦν. Διὰ τοῦτο καὶ ὅπου ὑπάρχουσι περισσότερα τοιαῦτα περιοδικὰ συγγράμματα ἢ ἡμερηίδες, ἐκεῖ βλέπομεν καὶ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο πλεόν πεπαιδευμένον πρᾶ τὰ λοιπά, καὶ ὀξυνοῦστερον καὶ κοινωνικώτερον. Εἰς τοιαύτην ἡμερηίδα μανθάνει ἕκαστος, οἰοῦντι ποτε τάχματος ἢ ἐπαγγέλματος, καὶ τὴν πολιτικὴν ἐκάστου τόπου κατάστασησιν, καὶ γεωγραφίαν, καὶπραγμάτων ἐφευρέσεις, καὶ ἀνακαλύψεις, καὶ ἐν γένει βελτιοῦται τὸ ἦθος, καὶ πλουτεῖ κατ' ὀλίγον ἀμοχθεῖ, καὶ παίζων τρόπον τινὰ μὲ τῶσας ἰδέας πραγμάτων, ὥστε δύναται νὰ τὴς ἐφαρμόσῃ ὠφελίμως εἰς τὸν πολιτικὸν τοῦ βίου.

» Πρὸς τοῦτο τὸ τέλος ἀποβλέπουσα ἐπεχειρήθη καὶ ἡ γραικικὴ ἡμερηὶς, ἀρχὴν λαβοῦσα ἀπὸ 1 Ἰαν. τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, καὶ ἐπιγραφομένη

Ἑλληνικὸς Τηλέγραφος

ἢ

περιοδικὴ ἡμερηὶς πολιτικῆ, φιλολογικῆ καὶ ἐμπορικῆ.

» Ἐπειδὴ δέ, κατὰ τούτους μάλιστα τοὺς χρόνους, ὅτε τὰ νέα καθ' ἡμέραν ἐπισωρεύονται, ὄχι μόνον ἤτον ἀδύνατον εἰς μίαν ἡμερηίδα, δις μόνον τῆς ἐβδομάδος ἐκδιδόμενην, νὰ γίνηται μνεῖα φιλολογικῶν τε καὶ ἐμπορικῶν εἰδήσεων, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ νέα μόλις ἐχώρουσιν ἐν περιλήψει, διὰ νὰ γείνη ὁ Ἑλληνικὸς Τηλέγραφος κοινωφελέστερος καὶ πρῆπων μᾶλλον εἰς τὸ φιλότιμον καὶ φιλοκαλον τῶν Γραικῶν γένος, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1813, θέλει ἐκδίδεσθαι καθ' ἡμέραν, πλὴν τῶν ἑορτῶν καὶ κυριακῶν, εἰς μισὴν κόλλαν εἰς σχῆμα τέταρτον, καὶ εἰς τοιοῦτον χαρτίον λαμπρὸν καὶ τοιοῦτους ὠραίους νέους χρακτῆρας, ὥστε νὰ σεμνύνωνται οἱ ὁμογενεῖς μου, ἔχοντες τοιαύτην ἡμερηίδα εἰς τὴν γλῶσσάν των γραμμῆν, οἷαν εὐρίσκουσι καὶ εἰς αὐτὰ τὰ περρωτισμένα τῆς Εὐρώπης ἔθνη.

» Τὸ καθ' αὐτὸ τοῦ Τηλεγράφου ἀντικείμενον θέλει καταγίνεσθαι, καθὼς καὶ μέχρι τοῦδε, περὶ τὰ πολιτικὰ νέα τοῦ καθ' ἡμᾶς πολιτικώτατου κόσμου, ὄχι μόνον ὅσον τὸ δυνατὸν ἐντελῶς συναρτισμένα ἀπὸ αὐτὰς τὰς πηγὰς, ἀλλὰ καὶ νεώτατα ὅτι μάλιστα* πολλάκις ὁμοως θέλει περιέχονται καὶ διάφοροι φιλολογικαὶ ἢ ἐμπορικαὶ εἰδήσεις ἀξιολογοί, ἔθνογραφαί, ἀνέκδοτα, καὶ ἄλλα ὅσα ἀποβλέπουσιν εἰς διδασκαλίαν. Τὸ ὕφος θέλει εἶναι μὲν εἰς τὴν ἡμετέραν τῶν Γραικῶν ὀμιλουμένην διάλεκτον, ὁμοως

ἐκκαθαρισμένον ὅσον τὸ δυνατὸν ἀπὸ βαρβαρικὰς λέξεις καὶ ἰδιωτισμούς.

» Ἡ δὲ τιμὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τηλεγράφου, ἂν καὶ πολὺν ἀπαιτήσαντος κόπον παρὰ τοῦ ἐκδότης καὶ ἔξοδα ὑπεροχὰ διὰ τε τὸ συνεχὲς τῆς ἐκδόσεως, καὶ τὴν τιμὴν καὶ καθ' ἡμέραν σφραγίδα τοῦ χαρτίου, ὁμοως ἐπ' ἐλπίδι πολυπληθείας συνδρομητῶν, διορίζεται πολλὰ μετριωτάτη, ἤγουν δεκαοκτώ φιορίνια Βιέννης τὸ ἑξάμηνον ὁμοῦ μὲ τῆς πόστας τὰ ἔξοδα διὰ ἐκεῖνα τὰ μέρη τῆς καισαροβασιλικῆς ἐπικρατείας καὶ Τουρκίας, ὅπου ἡ καισαροβασιλικὴ πόστα πηγαίνει δις τῆς ἐβδομάδος* εἴκοσι δὲ φιορίνια καὶ 30 κράτις τὸ ἑξάμηνον ὁμοῦ μὲ τῆς πόστας τὰ ἔξοδα, ὅπου ἡ πόστα πηγαίνει καθ' ἡμέραν, καὶ ἐπομένως οἱ λαμβάνοντες καθ' ἡμέραν τὸν Τηλέγραφον θέλουσι πληρῶναι τὸν χρόνον πέντε φιορίνια περισσότερον πρᾶ τῶν ἄλλοις. Ἐκαστος συνδρομητῆς ἡμπορεῖ νὰ συνδράμῃ προπληρώνων τὴν ἑξαμηνίαν τιμὴν, ἢ εἰς τὴν ἐν ἐκάστη ἢ τῇ πλησιεστάτῃ πόλει εὐρισκομένην καισαροβασιλικὴν πόσταν, ἢ πρὸς τὸν ἴδιον ἐν Βιέννῃ ἐκδότην διὰ μέσου τῶν φίλων.

» Ὅσοι δὲ ἐκ τῶν νήσων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν παραλίων τῆς μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῆς Πελοποννήσου ἀγαπῶσι μὲν νὰ ἔχωσι τὸν Τηλέγραφον, δὲν ἔχουσι δὲ τὸν τρόπον νατὸν παραγγεῖλωσιν ἀμέσως εἰς Βιένναν, ἃς στείλωσι τὰ ὀνόματά των εἰς τὸν ἐν Σμύρνη σοφολογιώτατον διδάσκαλον κύριον Κωνσταντῖνον Κούμαν, ὁμοῦ καὶ τὴν ἐτήσιον τιμὴν γροσίον ἐξήκοντα *) καὶ θέλουσι τὸν λαμβάνῃ εἰς τὸ ἐρχόμενον 1813 ἔτος εἰς ὄνομά των, προσδιορίζοντες ὁμοως εἰς Σμύρνην φιλους των, ὥστε νὰ λαμβάνωνται τὴν ἡμερηίδα πρᾶ τοῦ ῤηθέντος φιλογενεστάτου κυρίου Κούμα.

» Προσκαλοῦνται δὲ οἱ συνδρομηταί, ὅταν παραγγέλλωσι διὰ μέσου τῶν ἐδῶ φίλων τὴν ἡμερηίδα, νὰ παρακαλῶσιν αὐτούς, ἵνα παραγγέλλωσιν αὐτὴν ἀμέσως πρὸς με καὶ ὄχι νὰ προσημῶσιν τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς πόστας, καὶ προσειδοποιῶνται, ὅτι ἀπὸ 1 Φεβρ 1813, ὅσοι δὲν συνδράμωσιν ἐν καιρῷ, θέλουσι λαμβάνει τὴν ἡμερηίδα μόνον ἀφ' ἧς ἡμέρας συνδράμωσιν, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς προηγουμένας, διὸτι ὀλίγα μόνον ἀντίτυπα θέλουσι τυπωθῆσιν περισσότερα τοῦ διωρισμένου τῶν συνδρομητῶν ἀριθμοῦ, καὶ ταῦτα θέλει παραφυλάττονται διὰ τὰς νήσους καὶ τὰς ἀπωτάτω πόλεις τῆς Ἑλλάδος.

» Οἱ δὲ ἐν Βιέννῃ φιλογενεῖς συνδρομηταί πληρῶνουν τὸ ἑξάμηνον 15 φιορίνια.

» Καὶ ταῦτα μὲν ἐκρίθη εὐλογον, ὃ φιλογενεῖς καὶ φιλόκαλοι τῶν Ἑλλήνων ἀπόγονοι καὶ φιλέλληνης, συντόμως* νὰ προειδοποιηθῇ κατὰ τὴν συνθήθειαν* εἰς ὑμῶν δὲ τὴν πρόθυμον καὶ πολυπληθῆ συνδρομὴν κρέμαται καὶ τὸν ἐκδότην νὰ ἐμψυχώσῃτε, καὶ τὴν ἡμερηίδα νὰ ἴδῃτε καθ' ἡμέραν ἐκδιδόμενην ἀπαντα τὸν χρόνον, καὶ σαήμεραι ἐπεξεργαστικώτερον τελειοποιουμένην, καὶ ἐν γένει ἀξίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ τῶν νῦν Ἑλλήνων ὀνόματος.

» Ἐν Βιέννῃ τῇ 12 νοεμβρίου. (20 ὀκτ) 1812

ὁ ἐκδότης τοῦ Ἑλληνικοῦ Τηλεγράφου.

[Ἐπεται συνέχεια.]

* Ἐὰρ τὸ φιορίνιον ἐτιμᾶτο τότε γρ. 1 καὶ πρᾶδες 26.